

Uchwała nr XV/31/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 3 lutego 2023 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale Rady Gminy
Stoszowice nr XLIII/256/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie
uchwalenia budżetu gminy na rok 2023

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Zarzecka — przewodnicząca,
- 2) Joanna Radziejka — członek,
- 3) Aneta Brzezińska — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale Rady Gminy Stoszowice nr XLIII/256/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2023.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, regionalna izba obrachunkowa na podstawie uchwały budżetowej przedstawia opinię w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego. W opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia możliwość sfinansowania deficytu na podstawie wskazanych źródeł jego finansowania oraz ich wpływu na kształtowanie się długu jednostki samorządu terytorialnego.

Skład Orzekający na podstawie danych zawartych w przedłożonej uchwale Rady Gminy Stoszowice nr XLIII/256/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2023 stwierdził, co następuje:

1. W uchwale zaplanowano następujące wielkości:

- dochody budżetu w kwocie 52.361.982,56 zł, w tego dochody bieżące w kwocie 25.696.482,10 zł i dochody majątkowe w kwocie 26.665.500,46 zł,
- wydatki budżetu w kwocie 69.814.002,36 zł, z tego wydatki bieżące w kwocie 29.045.410,94 zł i wydatki majątkowe w kwocie 40.768.591,42 zł,
- deficyt budżetu w kwocie 17.452.019,80 zł,
- przychody budżetu w łącznej kwocie 18.999.000 zł pochodzące z kredytu (17.980.000 zł), niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (800.000 zł), wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p. (219.000 zł),
- rozchody budżetu w łącznej kwocie 1.546.980,20 zł z tytułu spłat pożyczek i kredytów.

2. Deficyt budżetu zaplanowano sfinansować przychodami pochodzącymi z kredytu (16.433.019,80 zł) i wolnych środków, których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p. (219.000 zł), oraz niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (800.000 zł). Wymienione źródła sfinansowania deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 u.f.p.

3. Różnica między dochodami bieżącymi (25.696.482,10 zł) a wydatkami bieżącymi (29.045.410,94 zł) jest wielkością ujemną i wynosi 3.348.928,84 zł. Przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 u.f.p., zaplanowano w kwocie 1.019.000 zł. Przy tym zachowano wymóg wynikający z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz

niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1927 i 2427), zgodnie z którym: „W latach 2022–2025 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, pod warunkiem że w latach 2022–2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach”.

4. W 2023 r. zaplanowano dochody z tytułu rozliczenia podatku VAT z poniesionych w 2023 r. wydatków związanych z inwestycją dotyczącą budowy inkubatora przedsiębiorczości wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Stoszowicach w kwocie 4 mln zł. Jak wskazano w uzasadnieniu do uchwały budżetowej dochody z tego tytułu są szacunkowe i zależą głównie od działań urzędu skarbowego. Należy zauważyć, że dochody te są dochodami bieżącymi, a ich niewykonanie może w sposób istotny wpłynąć na wielkość wskaźnika jednorocznej relacji określonej po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 u.f.p., co może doprowadzić do niezachowania tej relacji w latach kolejnych. Ponadto w przypadku niewykonania tych dochodów na założonym poziomie konieczne będzie ograniczenie wydatków budżetu.

Z uchwały Rady Gminy Stoszowice nr XLIII/255/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Stoszowice, zawierającej prognozę kwoty długu i jego spłaty w latach 2023–2038, wynika, że zaciągnięcie zobowiązań z tytułu kredytu, będących źródłem sfinansowania planowanego deficytu, spowoduje wzrost zadłużenia Gminy w 2023 r. z przewidywanej na koniec 2022 r. kwoty 15.629.980,20 zł do kwoty 32.063.000 zł. W okresie spłaty długu założono odpowiednio w latach 2023–2038 możliwość zastosowania wyłączeń, o których mowa w art. 243 ust. 3 i 3a u.f.p. W latach objętych prognozą (2023–2038) wyliczona w oparciu o prognozowane w projekcie uchwały wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., nie przekracza dopuszczalnego poziomu zadłużenia. Należy przy tym zauważyć, że w 2026 r. relacja spłat zobowiązań finansowych wraz z wydatkami na obsługę długu kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki, o którym mowa w art. 243 u.f.p. (wskaźnik spłaty wynosi 10,71%, przy dopuszczalnym wskaźniku wynoszącym odpowiednio 11,03% z uwzględnieniem planu na III kw. 2022 r. i 11,61% z uwzględnieniem przewidywanego wykonania 2022 r.). Zachowanie przez Gminę relacji w latach 2023–2026, 2029 i 2030 uwarunkowane jest możliwością zastosowania wyłączeń ustawowych.

Skład Orzekający zauważa, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w okresie spłaty długu istotny wpływ będzie miało wykonanie wyniku operacyjnego (różnica między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi), dochodów z tytułu sprzedaży majątku i możliwość zastosowania ustawowych wyłączeń. Założono, że latach 2024–2038 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się w kwotach od 6,2 mln zł do 2,0 mln zł, przy planowanym na 2023 r. deficycie operacyjnym na poziomie 3,4 mln zł (wykonanie nadwyżki operacyjnej w 2022 r. wg sprawozdań miesięcznych Rb-27S i Rb-28S za grudzień 3,2 mln zł). W 2023 r. zaplanowano dochody z tytułu sprzedaży majątku w wysokości 3.398.500 zł (w tym 2.993.000 zł z tytułu sprzedaży gruntów przeznaczonych na inwestycje w Wałbrzyskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej). Należy zauważyć, że tak planowana wielkość dochodów z ww. tytułu istotnie wpływa na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia, a jej uzyskanie — w kontekście wykonania lat ubiegłych — budzi wątpliwości. Wykonanie dochodów z tytułu sprzedaży majątku w 2023 r. na poziomie niższym od planowanego niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki i może być również przyczyną naruszenia w 2024 r. relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., obliczonej w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy. Wobec powyższego wskazuje się na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podjąć działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych prognozą. W 2023 r. należy w szczególności monitorować poziom wykonania planowanych dochodów ze sprzedaży majątku. W przypadku braku ich realizacji wynik operacyjny powinien być zrealizowany na poziomie umożliwiającym pokrycie ewentualnego ubytku w dochodach budżetu z tego tytułu.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Skład Orzekający wyraża pogląd, że sfinansowanie deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej na rok 2023 przychodami pochodzącymi z kredytu oraz środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 u.f.p., nie spowoduje przekroczenia ustawowo określonych granic zadłużenia, jeżeli realizacja projektów objętych dofinansowaniem ze środków UE potwierdzi spełnienie przesłanek do zastosowania wyłączeń ustawowych, a wykonanie prognozowanych wielkości budżetowych zapewni zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Zarzecka